

finder mere Sted i Kjøbstæderne end paa Landet, hvorimod jeg ikke har villet udtale, at det kan have nogen Vægt for dem i saa Henseende, om de repræsenterer en Landkreds eller en Kreds, hvori der ogsaa er en Kjøbstad. Jeg har den bestemte Overbeviisning, at det er urigtigt, at der findes flere Communer, hvori der ikke er en eneste bosat Mand, som har Tilladelse til at udsælge Brændevin. Naar saaledes alle en Communes Beboere skulle være henviste til at hente deres Brændevin i større og mindre Partier fra Kjøbstaden, følger deraf, at man næsten bliver nødsaget til at omgaae den bestaaende Lovgivning ved at udsælge Brændevin i Smug, og det er dette Hensyn, der især bevæger mig til at tale for Lovforslagets Fremme, idet jeg netop troer, at man derved vil opnaae, hvad de to Medlemmer sa stærkt have anbefalet, nemlig at hemme Misbrugen af Brændeviinsdrif; thi jo mere man tillader Brændeviinsudsalg under Sogneraadens Opsyn og efter deres Anbefaling, desto mere vil utilskadeligt Udskjænkning aftage.

**Notvitt:** Efter de Udtalelser, der ere faldne fra de ærede Medlemmer, som have taget Ordet imod Lovforslaget, kan jeg forsikre, at den samme Grund, der har bevæget dem til at udtale sig imod det, har bevæget os til at ønske det fremmet; men jeg skal dog ikke videre gaae ind paa dette Punkt, da det kunde trække Forhandlingerne ud i en utilbørlig Grad. — Grunden, hvorfor jeg tog Ordet, er den, at det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgtreds (S. Hage) fandt, at jeg ikke tilstrækkeligt havde begrundet, at der ikke laa nogen Vægt paa de Adresser, som vare komne fra Sogneraadene, medens han var saa velvillig at indrømme mig, at der kun laa ringe Vægt paa de Adresser, der ere komne fra Kjøbstæderne, og forsaavidt ere vi altsaa enige. Man behøver da ogsaa kun at tænke tilbage paa tidligere Leiligheder, som f. Ex. da Høveloven forelaa, og da Næringsloven forelaa i 1857. Dengang indkom der ogsaa en Mængde Adresser til Rigsdagen fra Kjøbstæderne, hvori disse tilraadede, at Lovgivningsmagten skulde

tage Landboerne under sin faderlige Myndighed. Noget Saadant tager sig imidlertid ganske forunderligt ud, naar man lægger Mærke til, at man i Kjøbstæderne kan gaae Gade op og Gade ned og see Værtshuse og Restaurationer i det Uendelige, idet Enhver i Kjøbstæderne kan løse Bevilling til Handel med Spirituosa, medens det Modsatte er Tilfældet paa Landet. Hvad Adresserne fra Sogneraadene angaaer, da udtalte jeg — men det har det ærede Medlem for Maribo Amt ikke lagt Mærke til —, at netop Sogneraadene ere de ivrigste her i Landet til at anbefale Ansøgninger om Bevilling til at drive Brændeviinshandel paa Landet; jeg kjender ikke et eneste Tilfælde, hvori Noget har ansøgt om denne Bevilling, uden at det paagjældende Sogneraad har anbefalet Ansøgningen. Det skulde dernæst dog være forunderligt, om Amtsraadene skulle være saa ubekjendte med Forholdene, som man antager, da enhver Ansøgning, som har modtaget Sogneraadets Paategning, gaaer igjennem Amtsraadet, og Amtsraadene have da ogsaa, som vi have hørt af den høitærede Indenrigsminister, erklæret sig for, at det vilde være rigtigt at høre den bestaaende Indskrænkning med Hensyn til Brændeviinshandel.

**H. Hage:** Den ærede sidste Taler anførte tidligere under Debatten, at han kun havde seet et Andragende mod hans Forslag fra een Kjøbstad, jeg troer, han nævnedes Præsto; men jeg maa dog meget anmode det ærede Medlem om at læse det Andragende til Rigsdagen, som jeg har indleveret fra Nøeskilde, og jeg haaber, at han vil tillægge det en større Betydning, end han synes ellers at være oplagt til at indrømme, hvad der er fremkommet imod hans Forslag. Jeg vil ogsaa bede det ærede Medlem om at eftersee et fra 21 Sogneraad indkommet Andragende, som jeg ligeledes har havt den Ære at aflevere; jeg maa dog antage, at disse 21 Sogneraad ikke anbefale enhver Ansøgning om at drive Negotium med Brændevin paa Landet, saaledes at der altsaa maa være een Undtagelse fra den Regel, som det ærede Medlem syntes